

ሰንበት ዘትንሣኤ 2018 ዓ.ም.

ሚያኢያ 4 2028 ዓ.ም. (4/12/2026)

ይትፌሣሕ ሰማይ ወትትሐሠይ ምድር

ዛቲ ዕለት ዐባይ ፋሲካ ተገዢ ትንሣኤሁ ለመድኃኒነ

መዝሙር: ይትፌሣሕ ሰማይ ወትትሐሠይ ምድር.. . ሎሚ አብ ሰማያት ዐቢይ ታሕጓስ ኮይኑ እዩ፤ ምድሪ ከአ ብደም ክርስቶስ ተሓጺባ ፋሲካ ትገብር አላ፤ ትንሣኤኡ አብ ሰንበት ገበሮ ከም ነዳዲ እሳት ናብ ሲኦል ወረደ፤ አብኡ ነቲ ማዕጾ ሓጺን ሰበሮ፤ አብ ሳልሳይ መዓልቲ ንሞት ሰዓሮ ንኃይሊ ጸልማት አባረሮ ይብል።

ንባባት አብ ቅዳሴ: ሮሜ 6:3-11 (1ቆር 5:6-8) (ቆላ 3:1-4)፤ 1ጴጥ 3:17-24፤ ግ.ሓ. 10:38-42፤ ማቴ 28:1-10 (ዮሐ 20:1-9).

ሰብከት: ቅድሚያ ቅዳሴ 1. ወተንሥኦ እግዚአብሔር ከመ ዘንቃሕ እምንዋም፤ ወከመ ኃያል ወኃዳገ ወይን፤ ወቀተለ ጸሮ በድኅሬሁ። ሽዑ እግዚአብሔር ከምቲ ኻብ ድቃሱ ዚትንሥእ ሰብ ተንሥኦ፤ ከምቲ ነቢት ሰትዩ ዝዕንድር ጀግና ኾይኑ ተንሥኤ መዝ። 78:65-66

ንባባት: ማቴ 28:1-ፍ፤ ማር 16:1-ፍ፤ ሉቃ 24:1-13

ሰብከት አብ ቅዳሴ: ዛቲ ዕለት እንተ ገብረ እግዚአብሔር፤ ንትፈሳሕ ወንትሓሰይ ባቲ፤ ኦ እግዚአ ኦድህንሶ። እቲኦ እግዚአብሔር ዝገበራ ዕለት እዚኦ እያ፤ ብእኦ ንተሓገስን ባህ ይበለናን፤ ኦ ጉይታ አድኅነና መዝ 118: 24-25።

ሎሚ ብዓለ ትንሣኤ መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ነብዕል አሎና። እዚ ብዓል ዝዓበየን ዝኸበረን ብዓል አብ እምነትና እዩ። ካብ ኩሉ ትኡሕ-ታት ትንሣኤ ክርስቶስ ዝዓበየ እዩ። ትንሣኤ ኢየሱስ ክርስቶስ አምላኽ ከምዝኾነ የረጋግጸልና። ትንሣኤ ናይ ዓወትን ሓገስን ብዓል እዩ። ትንሣኤ ናይ ክርስቶስ ዓወት አብ ልዕሊ ኃጢአትን ሞትን እዩ። ትንሣኤ ብዓልና እዩ ከመይ ኢየሱስ ክርስቶስ ብትንሣኤኡ ካብ አርዑት ኃጢአትን ሞትን ነጻ አውጺኡና። ትንሣኤ ክርስቶስ ብኹሉ ዝሕድሰናን ሓደስቲ ፍጥረት ዝገብረናን እዩ። ትንሣኤ ሓዲስ ልብን ሓዲስ ሕይወት አብ መንፈስ ቅዱስን ይህበና። ትንሣኤ እምብአር ናይ ሓደሲ ሕይወት ብዓል ስለ ዝኾነ ብዓቢ ሓበንን ክብርን ነብዕሎ አሎና።

ትንሣኤ ዓቢ ምስጢር እዩ። ንትንሣኤ ክርስቶስ እሞ ብኸምይ ንርእዮ ንርድኦን።

ቅድሚያ ዓመታት ሓደ ናይ ከተማ መብራህቲ ምሽት ምሽት እናወልዐ ንዓመታት አብ ጸልማትን አስሓይታን አብ ዘለዎ ለይትን ከይሰልከየ ዝሰርሕ ሰብ ነበረ ንሱ አብ ዕላሉ “ሓንቲ መዓልቲ ሰልክይኒ አይፈልጥን” እናበለ ብምሉእ ሓገስ ይዛረብ ነሩ። “ኩሉ ጊዜ ቀቅድመይ ዝመርሓኒ

መብራህቲ አሎኒ” ይብል ነሩ። ሓደ ክዛረብ ዝሰምዖ ኣብታ ናይ መወዳእታ ምስ በጻሕካ እንታይ ትገብር እናበለ ሓቲትዎ፤ “ድሕሪኡ ድኣ ምድሪ ይወግሕ” ኢልዎ ይብሃል።

ክርስቶስ ንኹልና ኣብቲ እናበርሄ ዝወግሕ ብርሃን ትንሣኤ ክንሳተፍ እዋ ከምኡ ክንበርህ ይደልዮና። ናይ ኩሉ እምነትና መሰረት ኣብ ትንሣኤ ክርስቶስ እዩ። ኩሉ ኣዕማድ እምነትና ኣብኡ እዩ መሰረቱ። ትንሣኤ ኣብ ሓዲስ ብርሃንን ሕይወትን እዩ ዘእትወና ሓንሳብ እንተ ተቐቢልናዮ መዓልትና በሪሃ ኣላ ማለት እዩ።

ኢየሱስ ብሓቂዶ ካብ ሞት ተንሣኤ እዩ? መን ዝርኣዮ ኣሎ ክትንሥእ እንከሎ?

ኢየሱስ ክትንሥእ እንከሎ ወላ ሓደ ዝርኣዮ የለን፤ ድሕሪ ትንሣኤ ዝተፈጸመ ነገራት ብምርኣይ ኢና ትንሣኤ እነረጋግጽ። ኢየሱስ ከም ዝተንሥኦ ዝሕብር ሰለስተ ነገራት ኣሎና።

- 1. **ጥርሑ ዝጸንሐ መቓብር:** ቀዳማይ ናይ ትንሥኤ ክርስቶስ ሓባሪ ወይ መረጋገጺ “እቲ ኢየሱስ ዝተቐብረሉ መቓብር ጥርሑ” ጸኒሑ። ሓዲስ መቓብር እዩ ነሩ፤ ምስ ካልእ መቓብር ዘደናግር ኣይነበረን። ኣብኡ ሮማውያን ወተሃደራት ነሮም ንሶም እውን እቲ መቓብር ጥርሑ ከም ዝነበረ መስኪሮም። ሓዋርያት ብዛዕባ ትንሣኤ ክርስቶስ ክሰብኩ እንከለዉ ወላ ሓደ መረጋገጺ ዝኸውን ካብቲ ሬሳ ኢየሱስ ወይ መቓብር ብናይ ካልእ ሰብ ሬሳ ኣየቕረቡን።

ሓደ ዛንታ ኣሎ ኣብ መንጎ ሓደ ሰባኻይ ወንጌል ክርስትያንን ኣስላማይን ዝኾነ ክትዕ እምነት። እቲ ኣስላማይ ነቲ ሚስዮናዊ እምነት ምስልምና ክሳብ ክንደይ ካብ ክርስትያናዊ እምነት ከምዝበልጽ ከረጋግጸሉ ኢሉ፤ “ንሕና ንመካ ክንከይድ ከሎና እንተ ወሓደ ኣብኡ መቓብር መሓመድ ዝተቐብረሉ ክንበጽሕ ንኸይድ ንስኹም ክርስትያን ግን ንኢየሩሳሌም ክትከዱ እንከሎኹም ኣብ ጥርሑ ዝኾነ መቓብር ኢኹም እትኸዱ ወላ ሓንቲ ኣይትረኽቡን ኢኹም በሎ። እቲ ምስዮናዊ ነዚ ክምልስ እንከሎ “ሓቕኻ ኢኻ ንሱ ኸኣ እዩ እቲ ፍልልይና፤ መሓመድ መይቱ እዩ ኣብቲ መቓብር ከኣ ኣስከሬኑ ኣሎ ኣብ ክርስቶስ ግን ከምኡ ኣይኮነን ተንሣኤ እዩ ንሱ ኣብ ሰማይ ኣብ መንበር ክብሪ ተቐሚጡ እዩ ዘሎ ንሱ ንዘለዓለም ሕያው እዩ ኢሉ መሊሰሉ።

ኣብ ወንጌል መቓብር ጥርሑ ምጽንሑ ከም ሓደ ተመክሮ ምልክት ትንሣኤ ክርስቶስ ምዃኑ ይግለጽ። ኢየሱስ ተንሣኤ እዩ ኣብኡ የለን። እተን ቀዳሞት መዓልታት ትንሣኤ ብዙሕ ስምዒታትን ተሃዋኽን ዝመለኤን እየን ነረን። ማርያም መግደላዊት መጀመርያ መቓብር ጥርሑ ምህላዉ ምስ ነገረት ነቲ ኹሉ ስምዒታት ፈጠራቶ። ካብ መቓብር እናጎየየት ተመሊሳ ሬሳ ኢየሱስ ኣብቲ ዝተቐብሮ ከምዘየሎ ነቶም ብፍርሓት ተሾቕሪሮም ዝነበሩ ካልእ ዘሰንብድ ወረ ኣምጺኦትሎም “ኣብርሲ ዘላታ ተወሰኻታ እዩ ነገሩ”። ምናልባት እዚ ንሳ ዝረኽቡ ተስፋ ካብ ምቕራጽ ክመስል ይኸእል እዩ እንተ ኾነ ከምቲ ኢልዎ ዝነበረ ንጹር መልእኽቲ ዝሓዘ እዩ ተንሣኤ እዩ። ጴጥሮስን ዮውሓንስ እናጎየዩ ኣብ መቓብር ከይዶም እንተ ኾነ ከምቲ ዝበለቶ መቓብር ጥርሑ ጸኒሑ። ጴጥሮስ መጀመርያ ነቲ ነገር ርእይዎ ድሕሪኡ የውሓንስ “ርእዩ ኣሚኑ” ። ንሱ ኢየሱስ ከምዝተንሥኦ ኣሚኑ።

- 2. **እተን ኣንስቲ ዝበልኦ ዘረባ:** ካልኣይ ኢየሱስ ክርስቶስ ከምዝተንስኤ ዝሕብረና እተን ኣንስቲ ቀዳሞት ምስክር ትንሣኤ ከምዝኾና እዩ። ኩሎም ወንጌላውያን ኣብ ኣቀራርብኦም ይፈላለዩ እምበር ኩሎም ዝሰማማዑሉ ቀዳሞት መስከርቲ ትንሣኤ ደቀንስትዮ እየን። ኣብ ሴማዊ ባህሊ ዘረባ ደቀንስትዮ ዳርጋ ወጋ ኣይውሃቦን እዩ ከምቲ ኣብዚ እዋን ኣብ ገሊኡ

ሕብረተ ሰባትን ሃገራትን ዘሎ። አብዚ ሓዋርያት ንትንሣኤ ክርስቶስ ብሓሶት ዝምህዝዎ ነሮም እንተ ዝኾኑ ናይ እተን አንስቲ ምስክርነት አይመጠቐስዎን እዮም። ትንሣኤ ኢየሱስ ዘይክሓድ ሓቂ እዩ ብናይ ዘረባ እተን አንስቲ ክናኣስ ዝኸእል አይኮነን። አብ ወንጌል ዮውሓንስ ማርያም መገደላዊ እያ እታ መጀመርያ ምስክር ትንሣኤ ክርስቶስ።

3. ናይ ሓዋርያት ምቕያር ወይ ምሕዳስ፡ ሳልሳይ ሓባሪ ትንሣኤ ክርስቶስ እቲ አብ ሓውርያት ክርስቶስ ዝተራእየ ተሓድሶን ለውጥን እዩ። ትንሥኤ ኢየሱስ ነቲ ሕማማትን ሞትን ኢየሱስ ጨሪሹ ፍሉይ ትርጉም ከምዝውሃቦ ገርዎ። ንሓዋርያት አብ መጀመርያ ዘሰንብድ ጥፍአትን ስዕረትን ኮይኑ ዝርአዮም ዝነበረ አብ ሓዲስ ርድኢትን ግልጻትን ከም ዝሳገሩ ገርዎም። ተመክሮ ትንሣኤ ክርስቶስ ንሓዋርያት ንእምነቶም ከምዝጸንዕ አብቲ ዝተንሥኤ ኢየሱስ ገርዎም ሽዑ ሕይወቶም ጨሪሹ ለዊጥዎ። አብ መጀመርያ ከይእሰሩ ብፍርሓት ዘንቀጥቅጡን ለሚሶም ዝነበሩ ድሕሪ ትንሣኤ ጭሪሾም ተቐይሮም ብድፍረት ንትንሣኤ ዓው ኢሎም ክሰብኩ ጀሚሮም። እቲ አብ መስቀል ዝሞተ ኢየሱስ ብሕይወቱ አሎ ምስኦም ከምዘሎ አብ ኩሉ ክሰብኩ ጀሚሮም። ቡቲ ወሪድዎም ዝነበረ መንፈስን ጸጋን ወላ ሓንቲ ዘጠራጥር አይነበሮምን እንተ አድለዩ ምእንትኡ ሕይወቶም ከሕልፉ እውን ቅሩባት ነሮም። አብ ጉዕዞ ስብከቶም ብዙሕ ጊዜ ተአሲሮም ተሰጉጉም ከምኡ ብኹሉ ተጸሊኦም እንተ ኾነ መጠን ዝተዋረድዎ ምእንቲ ክርስቶስ ዝያዳ ሓጎን ዓወትን ይፈጥረሎም ነሩ። ንኹሉ እቲ ዝወርዶም ዝነበረ ግፍዕን ውርደትን ምስቲ ናይ ኢየሱስ አተሓሒዞም ይርእይዎ ነሮም። አብ ሕማማቱ እንተ ተሳቲፎም አብ ሓጎሱ ከም ዝሳተፉ ርግጸኛታት ነሮም።

አብ ግብረ ሓዋርያት አብ ቀዳማይ ምዕራፍ ቅዱስ ጴጥሮስ መንፈስ ቅዱስ መሊእዎ ብድፍረት ንትንሣኤ ክምስክር ንርእዮ። እቲ ንኢየሱስ ሰለስተ ጊዜ ዝኸሓደ ሕጂ ብዓቢ ትብዓት ምስክረትን ንምስጢር ትንሣኤ ክገልጽ ንረኽቦ። ጸጋ ትንሣኤ ሓዳሲ ሓይሊ አለዎ።

ብርግጽ ትንሣኤ ክርስቶስ ዘረጋግጽ ነገራት የብልናን ብአንጻሩ ኸአ ከምዘይትንሥኤ ዘረጋግጽ እውን የብልናን ስለዚ ከም ቀደም ከምኡ ኢሉ ይነብር። አብዚ ትንሣኤ ክንብል እንከሎና እቲ አብ መስቀል ዝሞተ ሰውነት ተንሢኡ ሕጂ ይርአ አሎ ማለት አይኮነን። ንትንሣኤ ዝረአዮ የለን ምኽንያቱ ሓንቲ ዝርአ የብሉን። ስቕለት ታሪኻዊ ሓቂ እዩ። ትንሣኤ ግን ናይ እምነት ሓቂ እዩ። ዝተንሥኤ ኢየሱስ ጨሪሹ አብ ሓዲስ ዓይነት ሕይወት እዩ አትዩ። ኩሎ እቲ ድሕሪ ትንሣኤ ዝተጸሕፈ ነዚ እዩ ዝሕብር። አብ መጀመርያ ቡቶም ብቐረባ ዝፈልጥዎ እውን አይተለለየን፤ አብቲ ሓዲስ ሰውነቱ አብ ኩሉ ቦታት ነሩ እዩ።

ትንሣኤ ክንብዕል እንከሎና ነቲ አብተን ቀዳሞት መዓልታት ትንሣኤ ኢየሱስ ዝገጠመን ከምኡ ንሓዋርያት ዝገጠሞንን ንምዝካር ጥራሕ አይኮናን እነብዕሎ ንናይ ነፍስወከፍና እምነትን አብ ሕይወትና ዘስዕቦ ለውጥን ንምዝካር ኢና እነብዕሎ። ብዓለ ትንሣኤ ንፍጹም ተሓድሶ አብ ሕይወትና እዩ ዝሓትት። ከምቲ ንሓውርያት ዝቐየረ ብወገና ፍጹም ተሓድሶን ለውጥን ክንገብር እዩ ዝሓትት። ቅዱስ ጳውሎስ ነዚ ሓዲስ ሕይወት አብ ክርስቶስ ኩሉ አማናይ ክገብሮ ክኾኖ ዘለዎ ክገልጽ እንከሎ ናብ ሰብ ቆሮንቶስ ዝጸሓፉ ቀዳመይቲ መልእክቱ ደጋጊሙ የስተምህር።

አብ ፋሲካ አይሁድ ዝግበር ሓደ ልምዲ አሎ ነቲ ካብ ዝበኹዐ ብሑቕ ዝተሰርሐ ህብስቲ ቅድሚ ንፋሲክኦም ኩብዕሉ ምጅማሮም ንኹሉ ዝነበሮም ህብስቲ ይድርብይዎ እሞ ካብቲ ዘይበኹዐ ብሑቕ ዝተሰርሐ ህብስቲ ይትክእዎ። እቲ መባኹዕቲ ከም ሓደ አዕናዊ ነገር እዩ ዝርአ ነሩ

ምክንያቱ ከአ አብቲ ጊዜ ምብኳዕ ዝርአ ለውጢ ኣብ ብሔቕ ብምርአይ እዩ። ቅዱስ ጳውሎስ ነዚ ከስተንትን እንከሎ ‘ቀሩብ መባኹዕቲ ንብዘሎ እቲ ብሔቕ ከም ዜብኹዎ አይትፈልጡን ኢኹም፤ ከምቲ ሕጂ ዘሎኹምዎ ዘይበኹዎ ሓዲሽ ብሔቕ ምእንቲ ኽትኮኑ ነቲ አረጊት መባኹቲ አጽሪኹም ደርብይዎ፤ ከመይ ነንሸል ፋሲካና ክርስቶስ ተሠዊው እዩ፤ ስለዚ በቲ አረጊት መባኹዕቲ ወይ ብመባኹዕቲ እከይን ሕሰምን ዘይኮነ ብዘይበኹዎ እንጊራ ማለት ብቕንዕናን ብሓቅን በዓልና ነኽብር’ (1ቆሮ 5:68) ይብል። ኣብ ትንሣኤ ክርስቶስ እንተ ተሳተፍና ኣብ ኩሉ ሕይወትና ቀጻሊ ለውጥን ሓዲስ መንፈስን እዩ ዝርአ። ቀዳሞት ክርስትያን ነዚ ብግብሪ ይርእይዎ ከምዝነበሩ ጽሑፋት ይነግሩና። ሎሚ እውን እዚ ክርአ ናይ ነፍሲ ወከፍና ሱታፊ ይሓትት። ክንልወጥ ክንሕደስ ናይ ኩልና ድለት የድሊ ከይደልና ለውጢ ተሓድሶ ክመጽእ አይክእልን እዩ። ክንኣምን ጥራሕ አይኮነን ዘሎና ነቲ እንኣምኖ ኣብ ግብሪ ክነርእዮ ክነብር ክንሰብኮ አሎና።

ሰንበት ትንሣኤ እምነትና ኣብ ትንሣኤ ጥራሕ ዘተኮረ ክኸውን የብሉን፤ ምሉእ ሓጎስን ምስክርነትን ኣብ ዝተንሥኤ ክርስቶስ ዝገልጽ ክኸውን አለዎ። ኣብ ናይ ሎሚ ቃል አምላኽ እንተ ረአና ብዝያዳ ትኩረት ተሞሂብዎ ዘሎ ስብከትን ምስክርነትን ክልተ ቀንዲ ሓሳባት ኮይነን ንረኽበን። “ንስኻትኩም ንትንሣኤይ መሰኻኽር ኢኹም” እናበለ ኣብ አእዛና ይድውል አሎ እቲ ዝተንሥኤ ኢየሱስ። ኣብ ትንሣኤ ብሓጎስ መሊእና እንብሎ ዝጠፍአና ክንከውን ዘይኮነ ነቲ እነብዕሎ ክንሰብኮ ኣብቲ ርክብና ኽኣ ክነርእዮ ይደልየና አሎ። ናይ ትንሣኤ ሓጎስ እንታይ ምጁኑ ምስ ካልኦት እንተ ዘይተተኻፊልናዮ ፍርቂ ፍርቂ ኣብዒልና አሎና ማለት እዩ። ናይ ሓደ ሓቀኛ ክርስትያን ሕይወት ነፍሲ ወከፍ ዕለት መዓልቲ ትንሣኣ እያ፤ ምስቲ ዝተንሥኣ ክርስቶስ ዕለት ዕልት ምጉዓዝ እዩ ኽኸውን ዘለዎ ሕይወቱ።

ሎሚ ብዓቢ ክብርን ሓጎስን “ክርስቶስ ትንሥኣ እሙታን በዓቢ ኃይሊ ወስልጣን፤ አሰር ለሰይጣን አግዓዞ ለአዳም ይእዜስ ኮነ ፍሥሓ ወሰላም” እናበልና ካብ ልቢ ዝነቐለ ነብዕል አሎና። ኢየሱስ ምሳና ኣብ መንጎና አሎ። እዚ እዩ ናይ ሎሚ መልእኽቲ። እቲ ጥርሑ ዘሎ መቓብር ኣብቲ ዝተንሥኣ ክርስቶስ ዝሕብር እዩ። እቲ ጥርሑ ዝጸንሐ መቓብር ንማርያም መግደላዊን ንጴጥሮስን ዮውሓንስ ዘበሰረ ሎሚ ንአና እውን ስፍራ እምነትና ኣብቲ ዝተንሥኤ ኢየሱስ ዝውለደሉ፤ እምነት እታ እምነ ኩርናዕ ኮይና ንስብከት ክንወፍር ዘበራትዓና እዩ። እምነት እታ እትሕድስን ነንፍስ ወከፍ ክርስትያን ኣብቲ ካብ ሕጂ ንድሓር ከም ቀደም ዘይኮነ ኣብ ሓዲስ ሕይወትን ርክብን ክነብር እትሕብር እያ። ምስ ክርስቶስ ተንሣኢና ዝበለጸ ሓዲስ ዓይነት ሕይወት ክነብር መብጽዓ እንኣትወሉ እዩ። እዚ እዩ እቲ ሓዲስ ብስራት ንሎሚ።

ብሩኽን ቅድስና ዘምጽእ ትንሣኤ ይግበረልና ኩልና ብምነፈስ ተሓዲስና ሰላም ፍቕሪ ነጊሱ ኩልና ደቂ ትንሣኤ ኮና እንርከብሉ ብዓል ይግበረልና።

ብሩኽ ትንሣኤ

አባ ንጉሠ ፍሥሓ